

Muzikale dialoog Lambertuskerk: gregoriaanse bloemlezing met orgel improvisatie

CENTRUM Als je feest viert, dan moet je dat goed doen. Dat geldt ook voor het 100-jarig Sint Jozefkoor wat al vanaf oktober 2022 haar jubileumjaar inzette en tot en met oktober 2023 nog komt met diverse evenementen. Een goed feest houd je niet bij jezelf, maar je draagt het naar buiten. Je nodigt veel mensen uit, je doet de dingen waar je goed in bent en zorgt voor uitdagingen. Het thema van het feestjaar is niet voor niets: gregoriaans, anders! Er staan nog wat dingen op stapel tot het Sint Jozefkoor in oktober een punt zet achter een nu al bewogen jubileumjaar. Maar laten we niet te veel vooruitlopen op wat er in het verschiet ligt. Daarover valt op de website al voldoende te lezen: www.sintjosefkoorhelmond.nl.

Volle kerken

Tot nu toe zat de St. Jozefkerk drie maal vol bij uiteenlopende evenementen. Het Sint Jozefkoor trapte af op 15 oktober met het samenbrengen van gregoriaanse koren uit het land en het presenteren van het jubileumboek. De bezoekers werden op 6 november lichtelijk gechoqueerd met de combinatie gregoriaans en saxofoon. Het koperensemble van Phileutonia studeerde speciaal voor deze gelegenheid zestiende-eeuwse muziek in en het koor zong uit het Helmondse handschrift uit dezelfde eeuw. Op 5 februari werd een projectkoor op de been gebracht, uitgebreid met instrumentalisten, wat polyfonie zong zoals dat in de St. Jozefkerk in voorbije 100 jaar geklonken heeft.

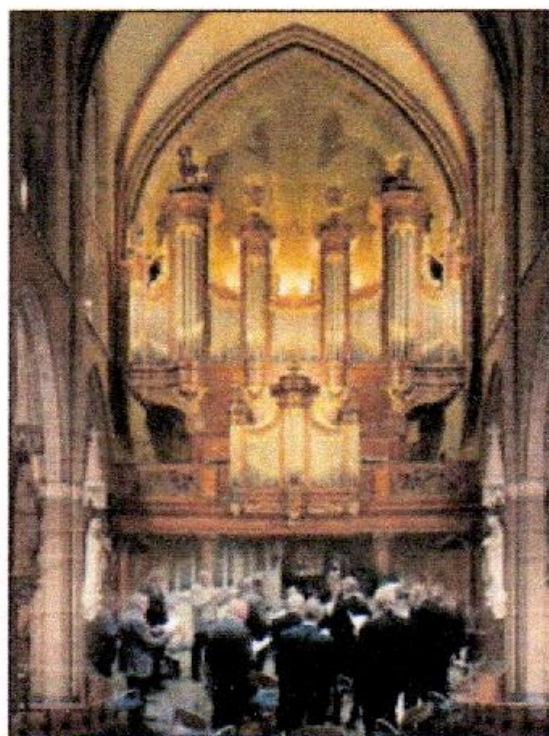
Sint Jozefkoor in gesprek met het Robustelly-orgel

Vanwege het Robustelly-orgel dat een prominente rol vervult bij het eerstkomende weer totaantal andere concert, verhuist het Sint Jozefkoor

Sint Jozefkoor en Robustelly-orgel
| F Sint Jozefkoor

naar de Lambertuskerk. Daar vindt op 19 maart om 20.00 uur een muzikaal treffen plaats tussen het koor en Jan van de Laar. Er mag best gesteld worden en dat is beslist niet overtrokken, dat deze ontmoeting zijn weerga niet kent. Het Sint Jozefkoor doet van zich spreken in dialoog met orgel en bezoekers. Het Robustelly-orgel uit zich in alle toonaarden.

Sint Jozefkoor en Robustelly-orgel
| F Sint Jozefkoor

Mini-Messiah

Zoals voor de Messiah van Händel Bijbelteksten gekozen zijn die het chronologische verhaal van de Messias vertellen, zo wordt in deze mini-Messiah het doorlopend verhaal bezongen van het leven van Christus. Het gregoriaanse repertoire is in vijf delen tot een verhaallijn aaneengeschakeld vanaf de aankondiging van de komst van Christus, zijn geboorte en zijn jeugd, vervolgens het openbare leven, lijden, sterven en opstanding, om te besluiten met Hemelvaart en Pinksteren. Aan de bezoekers van dit gratis concert wordt net als bij de vorige gelegenheden een programmaboekje aangeboden waarin onder andere alle gezangen met vertalingen zijn opgenomen. Het verhaal in al zijn geledingen en rolverdelingen is zodoende goed te volgen.

Dialoog

Voor de keuze uit de gezangen heeft het koor kunnen putten uit het vertrouwde repertoire van de zondagsmissen. Het is voor de hand liggend dat het gregoriaans als een rijke bron de mogelijkheid van een aaneengesloten verhaal kan bieden. Bijzonder wordt het als je weet dat uit de vele mogelijkheden alleen die gezangen gekozen zijn, die voldoen aan het criterium 'sprekend'. In elk gekozen gezang staat namelijk de gespreksvorm voorop. Hiermee raken we op het micro-niveau van elk afzonderlijk gezang al aan het thema van dit concert: dialoog.

Maar niet alleen binnen het gezang wordt het gesprek gevoerd. Het gaat ook op een hoger plan over de dialoog van het koor met het Robustelly-orgel. Elk gezang is ingebed in bespiegeld orgelspel. En omdat de bezoekers van dit eigenzinnige concert diverse keren worden uitgenodigd om mee te zingen, wordt ook met hen het gesprek aangegaan: samenspraak op macro-niveau.

Orgel improvisatie

Overleggen en communiceren blijkt in onze tijd vaak problematisch te zijn. Waar men zich ingraaft, blijft een echt gesprek schier onmogelijk. Bij een goed gesprek spreekt de één en luistert de ander. Wat de één naar voren brengt, kan bediscussieerd of beaamd, aangevochten of aangevuld worden. Zo wissel je luisterend en sprekend gedachten uit. Zo bouw je een dialoog op (letterlijk: over en weer-woord). Het verheffende van een goed gesprek is, dat je op elkaar inspeelt. Dat laatste mogen we voor dit concert letterlijk nemen. Jan van de Laar speelt op het Robustelly-orgel spontaan in op het verhaal gezongen door het Sint Jozefkoor.

De melodieën van het gregoriaans staan dan wel vast, de reflectie op het orgel is dat geenszins. Improviserend, dat maakt deze gelegenheid tot iets eenmaligs, haakt de organist in op het verhaal. Komt hij met een weerwoord of een bevestiging? Is het een onderstreping of een hartenkreet? Het moment zal het bepalen. Wel kent Jan van de Laar de thematiek van het geheel en zijn vanwege de aansluiting de toonhoogtes van de gezangen met Jos Leenen, de dirigent van het Sint Jozefkoor, overlegd. Verder kunt u een goed gesprek verwachten, soms lieflijk, dan weer aangrijpend. Het Robustelly-orgel legt op zondagavond 19 maart de verbinding tussen koor en bezoekers en brengt daarmee een werkelijke dialoog tot stand. Overigens is de datum van 19 maart verre van willekeurig. De maand maart is speciaal aan Sint Jozef toegewijd en 19 maart viert de Kerk zijn Hoogfeest. Dat maakt de dialoog voor het jubilerende Sint Jozefkoor helemaal speciaal.

Concert dialoog zondag 19 maart 20.00 uur in de Lambertuskerk met medewerking van Jan van de Laar en Sint Jozefkoor. Toegang en programmaboekje gratis.